

CĒSU NOVADA PAŠVALDĪBA CĒSU NOVADA DOME

Reģ. Nr. 90000031048, Raunas iela 4, Cēsis, Cēsu novads, LV-4101
Tālr. 64161800; dome@cesunovads.lv
www.cesunovads.lv

PROJEKTS

LĒMUMS

Cēsīs, Cēsu novadā

10.10.2024.

Nr. ____

Par Satiksmes drošības komisijas lēmuma apstrīdēšanu

Cēsu novada pašvaldība (turpmāk – pašvaldība) 2024.gada 7.augustā ir saņēmusi SIA "Felisha" (turpmāk – iesniedzējs), reģistrācijas Nr.44103092160, 2024.gada 7.augusta iesniegumu (turpmāk – iesniegums). Iesnieguma ievadā norādīts, ka iesniegums ir apstrīdēšanas iesniegums administratīvajā procesā, kuram pievienojušies 161 juridiskā un fiziskā persona.

Iesniedzēja iesniegumā izvirzījusi 14 (četrpadsmit) prasījumus (lūgumus):

1. turpināt administratīvo procesu par 2024.gada 9.maija iesniedzējas apstrīdēšanas iesnieguma (turpmāk – apstrīdēšanas iesniegums) izskatīšanu;
2. izskatīt apstrīdēšanas iesnieguma 3.3.punktu un uzdot pašvaldības atbildīgajām amatpersonām nodrošināt, lai Cēsu novada pašvaldības mājas lapā būtu publicēti pašvaldības komisiju nolikumi, regulāri tiktu publicēti komisiju sēžu grafiki, sēdēs izskatāmie jautājumi un pieņemtie lēmumi;
3. izskatīt apstrīdēšanas iesnieguma 3.4.punktu un, ja Cēsu novada dome (turpmāk – dome) uzskata, ka esošajos ekonomiskajos, sociālajos un politiskos apstākļos ir jāaktualizē jautājums par vecpilsētas sasniedzamību un satiksmes organizāciju, tad lūdzam par šajā sakarā jebkuras personas iniciētu ierosinājumu rīkot sabiedrisko apspriešanu un jebkuru lēmumu, kas saistīts ar vecpilsētas attīstību, pieņemt atbilstoši sabiedrības interesēm, nevis atbilstoši dažu pašvaldības amatpersonu ambīcijām;
4. atzīt par prettiesiskiem un konstatēt spēkā neesamību šādiem Cēsu novada Satiksmes drošības komisijas (turpmāk – komisija) lēmumiem (turpmāk visi kopā – administratīvie akti vai lēmumi):
 - 4.1. 2024.gada 11.aprīļa Nr.3 (prot. Nr.4) "Par labā pagrieziena aizlieguma atcelšanu Rīgas ielā krustojumā ar Gaujas ielu, Cēsīs" otrā punkta atcelšanu – uzstādīt Piebalgas ielā krustojumā ar Vaļņu ielu rīkojuma zīmi Nr.402 "Braukt pa labi";
 - 4.2. 2024.gada 11.maija Nr.7 "Par transporta plūsmas samazināšanu Rīgas ielā posmā no Kases ielas līdz Gaujas ielai, aizliedzot labo pagriezienu Gaujas un Rīgas ielas krustojumā";
 - 4.3. 2024.gada 16.maija Nr.4 "SIA "Felisha" iesnieguma izskatīšana par SDK 11.04.2024. pieņemtā lēmuma "Par labā pagrieziena aizlieguma atcelšanu Rīgas ielā krustojumā ar Gaujas ielu, Cēsīs" otro punktu, ar kuru nolemts uzstādīt Piebalgas ielas krustojumā ar Vaļņu ielu rīkojuma zīmi Nr.402 "Braukt pa labi", atcelšanu";
 - 4.4. 2024.gada 25.jūnija Nr.1 (prot. Nr.7) "Par labā pagrieziena aizlieguma atcelšanu Rīgas ielā krustojumā ar Gaujas ielu, Cēsīs" otro punktu, ar kuru nolemts uzstādīt Piebalgas ielas krustojumā ar Vaļņu ielu rīkojuma zīmi Nr.402 "Braukt pa labi", atcelšanu";
5. atzīt komisijas un attiecīgo amatpersonu rīcību par prettiesisku, pieņemot prettiesiskus, Administratīvajā procesa likuma regulējumam neatbilstošus lēmumus, kas nav komisijas kompetencē, turklāt to darot bez pienācīga lietderības apsvērumu izvērtējuma un sabiedrības viedokļu uzklaušanās;
6. atzīt komisiju pārraugošās Cēsu novada domes Uzņēmējdarbības un attīstības komitejas un attiecīgo amatpersonu rīcību par prettiesisku, neveicot padotībā esošās komisijas pieņemto lēmumu kontroli saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 65.pantu, 66.panta pirmo daļu un 67.panta pirmo daļu;

7. konstatēt Domes priekšsēdētāja J.Rozenberga 2024.gada 4.jūlija sniegtās atbildes Nr.6.2.-7/2024/2622, spēkā neesamību, cik tālu tā satur administratīvā akta pazīmes un tajā izlemts apstrīdēšanas iesnieguma 3.3. un 3.4.prasījums;
8. atzīt, ka 2024.gada 20.jūnija domes sēdes 1.izskatītā jautājuma "Par komisija lēmuma apstrīdēšanu" nolēmuma nepildīšana - lēmumprojekta atkārtota neizskatīšana komitejas 2024.gada 27.jūnija sēdē un domes ārkārtas sēdes nesaskaņošana gala lēmuma pieņemšanai bija prettiesiska;
9. atzīt, ka administratīvajā procesā tika pieļauti būtiski iesniedzēju tiesību pārkāpumi- nepaziņošana un neaicināšana uz sēdēm, kurās tika skatīti iesniedzējiem nelabvēlīgi lēmumprojekti, savlaicīga neinformēšana par lietas izskatīšanas gaitu, savlaicīga neatbildēšana uz jautājumiem un izteiktajiem lūgumiem, pieprasītās informācijas nesniegšana no administratīvās lietas materiāliem, neļaušana pilnībā izteikt savu viedokli un argumentus komitejas 2024.gada 27.jūnija sēdē, kas kavēja un ierobežoja iesniedzēju iespējas pilntiesīgi piedalīties administratīvajā procesā, kā arī negatīvi iespaidoja turpmāko iesniedzēju ticību un pašāvērtību Cēsu novada pašvaldībā notiekošu administratīvo procesu tiesiskumam, taisnīgumam, iesniedzēju tiesību un interešu ievērošanai;
10. konstatēt, vai 2024.gada 19.jūnija iesniedzēja iesniegums par apstrīdētā SDK lēmuma negatīvo ietekmi uz Rīgas ielā darbojošos uzņēmumu uzņēmējdarbību un 2024.gada 21.jūnija I.Ledaunieces iesniegums ir klasificēti un reģistrēti kā ierobežotas pieejamības informācijas saturoši dokumenti un, ja tas konstatēts, tad atzīt, ka tas ir noticis prettiesiski;
11. izvērtēt un dot atzinumu par juristu sagatavoto lēmumprojektu u.c., dokumentu kvalitāti un Valsts pārvaldes iekārtas likuma 66.panta pirmā un otrā daļā un 67.panta pirmajā daļā noteikto pārvaldes lēmumu tiesiskuma pamatpārbaudes un pēcpārbaudes kvalitāti;
12. izvērtēt un dot atzinumu par administratīvajā procesā iesaistīto amatpersonu A.Abramova un V.Tirzmaļa attieksmi pret iesniedzēju pārstāvjiem un pārkāpumu konstatēšanas gadījumā amatpersonas saukt pie atbildības;
13. Domes priekšsēdētājam J.Rozenbergam sniegt atbildes uz 2024.gada 21.jūnija iesniegumā uzdotajiem jautājumiem;
14. deputātiem G. Grosbergam, I.Putniņam, J.Žagaram I.Suijai –Markovai sniegt rakstiskas atbildes uz 2024.gada 18.jūnija tikšanās laikā iesniegtajiem jautājumiem, uz kuriem netika atbildēts sanāksmes laikā.

Saskaņā Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 1.panta trešo daļu **Administratīvais akts** ir uz āru vērstis tiesību akts, ko iestāde izdod publisko tiesību jomā attiecībā uz individuāli noteiktu personu vai personām, nodibinot, grozot, konstatējot vai izbeidzot konkrētas tiesiskās attiecības vai konstatējot faktisko situāciju. Administratīvais akts ir arī tāds lēmums, kuru likumā paredzētajos gadījumos iestāde izdod attiecībā uz individuāli nenoteiktu personu loku, kas atrodas konkrētos un identificējamos apstākļos (vispārīgais administratīvais akts).

Atbilstoši Cēsu novada domes 2024.gada 23.maija saistošo noteikumu Nr.13 "Cēsu novada pašvaldības nolikums" 92. un 93.pantam Pašvaldības vārdā administratīvo aktu izdod domes pilnvarota pašvaldības iestāde vai cita pašvaldības institūcija, kā arī amatpersona, izņemot gadījumu, kad likums vai Ministru kabineta noteikumi tieši nosaka to pašvaldības institūciju, tostarp domi, vai amatpersonu, kuras kompetencē ir administratīvā akta izdošana. Dome pilnvaro pašvaldības institūciju, pašvaldības iestādi vai amatpersonu izdot administratīvo aktu ar domes lēmumu, saistošajiem noteikumiem, iestādes vai citas pašvaldības institūcijas nolikumu. **Pašvaldības izpilddirektora, izpilddirektora vietnieka, iestādes vadītāja vai pašvaldības pastāvīgās komisijas izdoto administratīvo aktu vai faktisko rīcību var apstrīdēt domē.**

Domei, lai tā pilnvērtīgi un vispusīgi izskatītu iesniedzēja iesnieguma būtību ir jākonstatē, kuri iesniedzēja iesniegumā norādītie prasījumi attiecās uz vispārīgā administratīvā akta apstrīdēšanu, un kuri uz pašvaldības un to institūciju darbu, t.sk. darba organizāciju, kā arī, kuri uz domes deputātu darbu.

Dome konstatē, ka tās kompetencē ir izskatīt iesniedzēja iesnieguma 1., 4., 5., 6., 7., 8., 9. un 11.punktā norādītos prasījumus. Uz iesniedzēja iesnieguma 2., 3., 10. un 13.punktu pašvaldība ir sniegusi atbildes ar 2024.gada 2.jūlija vēstuli Nr.6.2-7/2024/262 "Par informācijas sniegšanu" un ar 2024.gada 18.jūlija vēstuli Nr.6.2-20/2024 "Par atbildes sniegšanu" un minēto prasījumu būtība ir par pašvaldības un

to institūciju darba organizācijas jautājumi, t.sk., jautājumi, kas saistīti ar pieprasītās informācijas sniegšanu. Attiecībā uz iesniedzēja iesnieguma 12.punktā ietverto prasījuma izvērtējumu Cēsu novada Centrālā administrācija nav konstatējusi minēto darbinieku pārkāpumus. Attiecībā uz iesniedzēja iesnieguma 14.punktā ietverto prasījuma atsevišķiem Cēsu novada domes deputātiem sniegt atbildes uz iesniedzējas uzdotajiem jautājumiem, dome konstatē, ka šie jautājumi risināmi Pašvaldības domes deputāta statusa likumā noteiktajā kārtībā, domes deputātiem individuāli sniedzot atbildes.

Saskaņā ar APL 81.panta pirmo daļu augstāka iestāde izskata lietu vēlreiz pēc būtības kopumā vai tajā daļā, uz kuru attiecas iesniedzēja iebildumi. Augstāka iestāde, pieņemot lēmumu par apstrīdēto administratīvo aktu, citastarp ievēro Valsts pārvaldes iekārtas likumā noteikto formu, kādā tiek īstenota padotība pār zemāku iestādi, kā arī apstrīdētā administratīvā akta veidu (65.pants).

Pirms iesniedzēja iesnieguma izskatīšanas pēc būtības jāveic tā pieļaujamības pārbaude, proti, vai iesniegums nesatur APL 56.panta pirmās prim daļas noteiktos trūkumus. Ja iesniegums nav parakstīts, ir iesniegts, neievērojot Valsts valodas likuma prasības, vai tam nav pievienoti pilnvarojumu apliecinājoši dokumenti, iestāde iesniegumu atstāj bez virzības un nosaka iesniedzējam saprātīgu termiņu tās norādīto trūkumu novēršanai. Ja iestādes norādītie trūkumi noteiktajā termiņā netiek novērsti, iestāde iesniegumu atzīst par neiesniegtu un var atdot to atpakaļ iesniedzējam un vai iesniegums atbilst APL 77.panta otrajai daļai, saskaņā ar kuru, ja iesniegums par administratīvā akta apstrīdēšanu nav parakstīts, ir iesniegts, neievērojot Valsts valodas likuma prasības, vai tam nav pievienoti pilnvarojumu apliecinājoši dokumenti, iestāde iesniegumu atstāj bez virzības un nosaka iesniedzējam saprātīgu termiņu tās norādīto trūkumu novēršanai. Ja iestādes norādītie trūkumi noteiktajā termiņā netiek novērsti, iestāde iesniegumu par administratīvā akta apstrīdēšanu atzīst par neiesniegtu un var atdot to atpakaļ iesniedzējam.

Dome konstatē, ka iesniedzēja iesniegums atbilst APL 77.panta pirmajai daļai.

Domei, veicot pieļaujamības pārbaudi, jānoskaidro vai iesniegumu iesniegusi persona, kurai ir tiesības apstrīdēt administratīvo aktu vai faktisko rīcību, proti, adresāts (privātpersona, attiecībā uz kuru izdots administratīvais akts vai veikta (tiks veikta) faktiskā rīcība), trešā persona (privātpersona, kuras tiesības vai tiesiskās intereses attiecīgais administratīvais akts var ierobežot vai kuru var skart tiesas spriedums lietā) vai APL 29.pantā¹ minētais tiesību subjekts.

Domei, pārbaudot iesniedzējas apstrīdēšanas iesniegumu pieļaujamību, jāpārlicinās arī, vai ir ievērots 79.pantā noteiktais administratīvā akta apstrīdēšanas termiņš. Privātpersona, kuras tiesības vai tiesiskās intereses attiecīgais administratīvais akts ierobežo un kura administratīvajā procesā nav bijusi pieaicināta kā trešā persona, var šo administratīvo aktu apstrīdēt viena mēneša laikā no dienas, kad privātpersona par to ir uzzinājusi, bet ne vēlāk kā viena gada laikā no attiecīgā administratīvā akta spēkā stāšanās dienas.

Dome konstatē, ka komisijas 2024.gada 25.jūnija Nr.1 (prot. Nr.7) ""Par labā pagrieziena aizlieguma atcelšanu Rīgas ielā krustojumā ar Gaujas ielu, Cēsīs" otro punktu, ar kuru nolemts uzstādīt Piebalgas ielas krustojumā ar Vaļņu ielu rīkojuma zīmi Nr.402"Braukt pa labi", atcelšanu"" nav norādīts termiņš kādā var apstrīdēt minēto lēmumu, kā arī nav norādīts, kur var apstrīdēt to. Līdz ar ko iesniedzējs minētā lēmuma apstrīdēšanas termiņu nav nokavējis.

Nemot vērā, ka ar iesniedzēja 2024.gada 9.maija iesniegumu ierosinātais administratīvais process ir noslēdzās ar komisijas 2024.gada 25.jūnija Nr.1 (prot. Nr.7) ""Par labā pagrieziena aizlieguma atcelšanu Rīgas ielā krustojumā ar Gaujas ielu, Cēsīs" otro punktu, ar kuru nolemts uzstādīt Piebalgas ielas krustojumā ar Vaļņu ielu rīkojuma zīmi Nr.402"Braukt pa labi", atcelšanu"", bet iesniedzēja šo vispārīgo administratīvo aktu ir apstrīdējusi un lūgusi to atzīt par prettiesisku un konstatēt spēkā neesamību, **administratīvais process iestādē ir turpināms.**

Saskaņā ar APL 81.panta pirmo daļu Administratīvo aktu var apstrīdēt tad, ja tas jau ir izpildīts vai citādi zaudējis spēku, lai novērstu līdzīgu gadījumu atkārtošanos.

¹ 29.pants. Tiesību subjekts, kuram ir tiesības būt par privātpersonas tiesību un tiesisko interešu aizstāvi

(1) Likumā paredzētajos gadījumos publisko tiesību subjektam vai privāto tiesību juridiskajai personai ir tiesības iesniegt iestādē iesniegumu vai tiesā pieteikumu, lai aizstāvētu privātpersonas tiesības un tiesiskās intereses.

(2) Šā panta pirmajā daļā minētais tiesību subjekts var iepazīties ar lietas materiāliem, pieteikt noraidījumus, dot paskaidrojumus, iesniegt pierādījumus, piedalīties pierādījumu pārbaudīšanā, iesniegt lūgumus, apstrīdēt un pārsūdzēt administratīvo aktu vai faktisko rīcību, kā arī izdarīt citas likumā iesniedzējam vai pieteicējam paredzētās procesuālās darbības

Dome konstatē, ka iesniedzējs apstrīd administratīvos aktus, lai novērstu līdzīgu gadījumu atkārtošanos.

Pašvaldību likuma 4.panta pirmās daļas 3.punkts nosaka, ka pašvaldības autonomā funkcija ir gādāt par pašvaldības īpašumā esošo ceļu būvniecību, uzturēšanu un pārvaldību.

Saskaņā ar Ceļu satiksmes likuma 6.panta pirmās daļas 2.punktu satiksmes organizēšana ir ceļa pārvaldītāja pienākums. Savukārt Ceļu satiksmes likuma 1.panta 2.punkts nosaka, ka ceļa pārvaldītājs — īpašnieks vai cita fiziskā vai juridiskā persona, kurai attiecīgais ceļš nodots pārvaldījumā (pārziņā). Šā paša likuma 6.panta pirmās daļas 2.punkts, cita starpā, nosaka, ka ceļa pārvaldītāja pienākums ir organizēt satiksmi un nodrošināt ceļa, tā mākslīgo būvju un inženierbūvju, kā arī satiksmes organizācijas tehnisko līdzekļu uzturēšanu lietošanas kārtībā atbilstoši normatīvajiem aktiem un standartiem ceļu satiksmes drošības jomā.

Saskaņā ar Ceļu satiksmes likuma 36.pantu, ceļu satiksmes organizācijas mērķis ir nodrošināt nepārtrauktu, ritmisku un ātru ceļu satiksmes norisi, **kā arī maksimāli garantēt tās drošību.**

Atbilstoši Ceļu satiksmes likuma 38.panta otrai daļai satiksmes organizācijas tehniskos līdzekļus uzstāda un noņem atbilstoši būvprojektam. **Ja būvprojekts nav nepieciešams, ceļa pārvaldītājs atļauju satiksmes organizācijas tehnisko līdzekļu uzstādīšanai un noņemšanai, izņemot minētās darbības uz valsts autoceļiem, saskaņo ar attiecīgo pašvaldību, ja tajā ir izveidota attiecīgā struktūrvienība,** visos citos gadījumos atļauju saskaņo ar Latvijas Valsts ceļiem. Šā paša panta trešā daļa nosaka, ka Ceļa vai teritorijas pārvaldītājs ir atbildīgs par satiksmes organizācijas tehnisko līdzekļu savlaicīgu un noteiktajām prasībām atbilstošu uzstādīšanu un noņemšanu un pastāvīgu atrašanos lietošanas kārtībā, kā arī nodrošina, lai tie būtu salasāmi un pamanāmi gan transportlīdzekļu vadītājiem, gan transportlīdzekļiem, kas aprīkoti ar automatizētām transportlīdzekļa vadītāja palīgsistēmām. Saskaņojums par satiksmes organizācijas tehnisko līdzekļu izvietojumu, uzstādīšanu un noņemšanu attiecas uz atbilstību standartiem ceļu satiksmes drošības jomā. No minētā izriet, ka pašvaldības Komisija kā pašvaldības koleģiāla institūcija pieņem lēmumus izstrādāt ceļu satiksmes drošības uzlabošanas un ierobežojuma plānus.

Cēsu novada dome ar 2021.gada 19.augusta lēmumu Nr.95 (prot. Nr.7.,2.p.) "Satiksmes drošības komisijas nolikums" apstiprināja nolikumu Nr.23 (turpmāk – Komisijas nolikums). Komisijas nolikuma 1.2.punkts nosaka Komisijas uzdevumus, kompetenci un darba organizāciju. Komisija ir pašvaldības izveidota koleģiāla institūcija, kas sniedz atzinumus vai pieņem lēmumus ar mērķi nodrošināt drošu un ērtu ceļu satiksmi Cēsu novadā, izstrādāt ceļu satiksmes drošības uzlabošanas un ierobežojuma plānus, tai skaitā, publisku pasākumu un remontdarbu norises vietās un laikā, kā arī izskatīt iesniegumus ceļu satiksmes drošības jautājumos.

Līdz ar ko dome konstatē, ka iesniedzēja apgalvojums, ka komisijai nav bijusi kompetence administratīvo aktu izdošana neatbilst faktiskajiem apstākļiem.

Komisijas nolikums neparedz Cēsu tīmekļvietnē publicēt Komisijas sēžu grafiku, izskatāmos jautājumus un pieņemtus lēmumus. Sabiedrība nozīmīgos jautājumos, kas paredz būtiskas satiksmes organizācijas izmaiņas, par pieņemto lēmumu un sekojošām izmaiņām tiek informēta pašvaldības tīmekļvietnē un informatīvos izdevumos.

Komisijas sēdes ir atklātas un ja iesniedzējs iesniedzot iesniegumu piesaka dalību iesniegumā minētā jautājuma skatīšanā, iesniedzējs tiek individuāli informēts par sēdes norises datumu un laiku. Līdzšinējā nolikuma darba organizācija neparedz uz sēdi aicināt katru iesniedzēju, bet vienlaikus, ja šāds lūgums tiktu izteikts Komisija neliegtu piedalīties tās sēdēs.

Komisija 2023.gada 11.maijā pieņēma lēmumu Nr.7 (prot. Nr.5., 7.p.) "Par transporta plūsmas samazināšanu Rīgas ielā posmā no Kases ielas līdz Gaujas ielai, aizliedzot labo pagriezienu Gaujas un Rīgas ielas krustojumā." Komisija nolēma atbalstīt labā pagrieziena aizliegumu Rīgas un Gaujas ielas krustojumā ar 2023.gada 1.jūniju. 2023.gada 8.jūnijā Komisija pieņēma lēmumu Nr.4 "Par satiksmes organizāciju Rīgas ielas posma kā gājēju ielas funkcionēšanai vasaras nedēļas nogalēs" (prot.nr.6., 4.p.) ar kuru precizēja iepriekš pieņemto lēmumu un nolēma precizēt ceļa zīmju izvietojumu Kases un Rīgas ielā un Vaļņu ielā uzstādīt ceļa zīmi Nr. 316 "Nogriezties pa kreisi aizliegts" ar papildzīmi Nr. 849 "Pārējā papildinformācija" (no piektdienas līdz svētdienai, izņemot piegādes transportu").

Vērtējot 2023.gada 1.jūnijā spēkā stājušos satiksmes ierobežojumus, satiksmes plūsmas datus, Komisija 2024.gada 11.aprīlī pieņēma lēmumu Nr.3 "Par labā pagrieziena aizlieguma atcelšanu Rīgas ielā krustojumā ar Gaujas ielu, Cēsis", ar kuru nolēma atjaunot labo pagriezienu Rīgas ielas un Gaujas ielas krustojumā un uzstādīt Piebalgas ielā krustojumā ar Vaļņu ielu rīkojuma zīmi Nr.402 "Braukt pa labi".

Informācija par lēmumu un satiksmes organizēšanas shēma tika publicēta Pašvaldības tīmekļvietnē 2024.gada 29.aprīlī.

Pašvaldībai kā ceļu pārvaldītājam jāorganizē satiksme uz ceļiem ar tehnisko līdzekļu (tajā skaitā ceļa zīmju) palīdzību, taču privātpersonai kā ceļu satiksmes dalībniekam jāizpilda Ceļu satiksmes likuma, Ministru kabineta 2015.gada 2.jūnija noteikumu Nr.279 „Ceļu satiksmes noteikumi” (turpmāk – Ceļu satiksmes noteikumi) un citu normatīvo aktu prasības, kas nosaka ceļu satiksmes dalībnieku pienākumus, kā arī jāievēro ceļa zīmju prasības. Ceļu satiksmes dalībniekam normatīvajos aktos nav piešķirtas tiesības organizēt satiksmi vai pilnvarojums privātpersonai kontrolēt ceļu satiksmes organizētāja darbību tam ar likumu uzliktā pienākuma izpildē vai pieprasīt veikt satiksmes organizāciju atbilstoši privātpersonas priekšstatiem par to, kādai tai jābūt. Satiksmes organizēšana ir ceļu pārvaldītāja, konkrētajā gadījumā – Cēsu novada pašvaldības pienākums.

Cēsu vecpilsētas teritorija noteikta kā “Dzīvojamā zona”, kas regulēts arī ar ceļa zīmēm, līdz ar to atļautais braukšanas ātrums vecpilsētā ir 20km/h. Vienlaikus, vecpilsētas reljefs un vietām taisnās ielas, kā arī ielas kurās trūkst jebkādu labiekārtojuma vai horizontālā marķējuma, neveicina atļautā ātruma ievērošanu. Vecpilsēta ir vieta, kur ikdienā pārsvarā pārvietojas gājēji, kurus apdraud pārlietu ātra un intensīva autosatiksmē.² Īpašu prioritāti piešķirot gājējiem un velobraucējiem, pēc iespējas samazinot pilsētas centra noslogotību ar privāto autotransportu. Viena no pašvaldības prioritātēm ir gājēju un iedzīvotāju droša pārvietošanās pa Rīgas ielu, vienlaikus palielinot drošu, veselīgu un vienlīdzīgu mobilitāti visiem.³ Transportlīdzekļu vadītāji, kuri nav Cēsu vecpilsētas iedzīvotāji vai Cēsu vecpilsētas tirdzniecības un pakalpojumu sniegšanas vietu apmeklētāji, Rīgas ielu pārsvarā izmanto kā caurbraucamu ielu virzienā no Piebalgas ielas, šķērsojot Vaļņu un Kases ielu un turpinot kustību pa Rīgas ielu, kā taisnāko ceļu. Pašvaldības galvenā prioritāte ir gājēju drošība. Tādējādi, ņemot vērā lielo transporta plūsmu caur Cēsu vecpilsētu un lai nepalielinātu satiksmes negadījumu risku, gādājot par iedzīvotāju un Cēsu novada viesu drošību, tika ieviestas papildus satiksmes izmaiņas Piebalgas ielas un Vaļņu ielas krustojumā, kur turpmāk atļauts tikai labais pagrieziena vienības laukuma virzienā.

Komisija, pieņemot lēmumus, ņēma vērā Cēsu vecpilsētas iedzīvotāju un uzņēmēju sabalansētas intereses. Piekļuve Cēsu vecpilsētai un Rīgas ielai arī turpmāk ir nodrošināta un Rīgas iela nav slēgta transportlīdzekļu satiksmei. Cēsu vecpilsētā nepieciešams veicināt atļautā ātruma ievērošanu, kā arī veidot tādu ielu infrastruktūru, kas veicina satiksmes dalībnieku līdzās pastāvēšanu un pārvietošanos atbilstoši dzīvojamā zonā pastāvošajiem noteikumiem. Ar pieņemtajiem lēmumiem ir mēģināts risināt visu satiksmes dalībnieku līdzās pastāvēšana un pārvietošanās atbilstoši dzīvojamā zonā pastāvošajiem noteikumiem. Ir saglabāta iespēja iebraukt transportam, kura mērķis ir piebraukšana pie īpašumiem vai komercobjektiem vecpilsētā. Tādējādi netika aizskartas uzņēmēju intereses, kā iespēja piebraukt saviem īpašumiem, iespēja novietot auto, iespēja veikt piegādes.

Uzstādītā rīkojuma zīmi Nr.402 “Braukt pa labi” Piebalgas ielā krustojumā ar Vaļņu ielu, Cēsīs neaizliedz un neierobežo piekļuvi Rīgas ielai un Cēsu vecpilsētai, attiecīgi ir iespējams gan iebraukt Rīgas ielā, gan apstāties, ja tas ir nepieciešams. Tādējādi konkrētajā gadījumā nav konstatējams iesniedzēja tiesību aizskārums. Iesniedzējam kā ceļu satiksmes dalībniekam un nekustamā īpašuma īpašniekam nepiemīt subjektīvās tiesības pieprasīt veikt satiksmes organizāciju vai tās maiņu atbilstoši saviem priekšstatiem par to, kādai tai jābūt. Ar Cēsu vecpilsētas teritorijā izvietotajiem ceļu satiksmes organizācijas tehniskajiem līdzekļiem nav pārķāptas vai ierobežotas vecpilsētas teritorijas nekustamo īpašumu īpašnieku tiesības piekļūt to īpašumiem ar transportlīdzekļiem. Iesniedzējam ir iespēja piekļūt savam īpašumam, izmantojot publiskā lietojumā esošās ielas un ievērojot tajās ar ceļa zīmēm noteikto satiksmes regulējumu.⁴

Satiksmes organizācijas mērķi, kura pamatā ir sabiedrības intereses, tajā skaitā drošība, kā arī pieteicējam piederošā nekustamā īpašuma atrašanās vieta. Nepieciešams radīt labvēlīgus apstākļus vecpilsētas vides saglabāšanai, saudzējot tās kultūrvēsturisko mantojumu un kā prioritāti nosakot gājēju

² Cēsu novada pašvaldības izstrādātās vadlīnijas “Satiksmes drošības un mierināšanas risinājumu piemērošana Cēsu novadā” pieejamas: <https://www.cesis.lv/lv/attistiba/dokumenti/nozaru-attistibas-strategijas/satiksmes-drosibas-un-mierinasanas-vadlinijas/>

³ Skat. Cēsu novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2021.-2035.gadam pieejama: <https://www.cesis.lv/lv/attistiba/dokumenti/ilgtspejigas-attistibas-strategija/>

⁴ Administratīvās apgabaltiesas 2023.gada 14.augusta spriedums lietā Nr.A420213221, 3.punkts

un velosipēdu satiksmi. Vecpilsētā, tāpat kā citās vēsturiskajās vecpilsētās, ir nepieciešami un ir ieviesti transportlīdzekļu satiksmes ierobežošanas pasākumi, jo pilsētu blīvā apbūve un vēsturiski šaurās ielas nav piemērotas intensīvai transportlīdzekļu satiksmei. Lai esošās vēsturiskā centra vērtības ne tikai saglabātu, bet arī plānotu un virzītu noteiktu šīs teritorijas saglabāšanu un saudzīgu attīstību, pašvaldības teritoriju ir iezīmējusi kā īpašu teritoriju, paredzot tai atšķirīgas prasības ne tikai attiecībā uz ielu un ietvju segumu materiāliem, apgaismes ķermeņu u.c. pilsētvides dizaina elementiem.

Satversmes 105.pants noteic, ka ikvienam ir tiesības uz īpašumu. Senāts ir atzinis, ka šīs tiesības ietver arī iespēju piekļūt savam īpašumam un gūt no tā augļus⁵. Ceļa zīmes ir īpaša veida administratīvie akti, kas ietver vispārēju rīkojumu⁶. Proti, ceļa zīmes regulē nenoteikta skaita satiksmes dalībnieku rīcību nenoteikta skaita gadījumos. Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 1.panta trešajai daļai šāda veida administratīvie akti tiek dēvēti par vispārīgajiem administratīvajiem aktiem – lēmumiem, kurus likumā paredzētajos gadījumos iestāde izdod attiecībā uz individuāli nenoteiktu personu loku, kas atrodas konkrētos un identificējamos apstākļos. No Ceļu satiksmes likuma un uz tā pamata izdotajiem Ministru kabineta noteikumiem izrietošais valsts un pašvaldību pienākums organizēt ceļu satiksmi to pārvaldībā esošajos ceļos ir vērsts uz publisko interešu aizsardzību, tajā pašā laikā neskarot nevienu privātpersonu individuāli. Proti, pamatā minētais pienākums ir noteikts sabiedrības kopīgo interešu uz satiksmes drošību nodrošināšanai, nevis atsevišķu personu individuālu interešu aizsardzībai. Tāpēc ceļu satiksmes organizēšanu regulējošās tiesību normas nepiešķir nevienai personai subjektīvās tiesības uzspiest pašvaldībai savu redzējumu par lietderīgāko satiksmes organizēšanas veidu (Senāta 2017.gada 8.jūnija lēmuma lietā Nr.SKA-1109/2017 8.punkts). Pie vispārīgā administratīvā akta tiek pieskaitīti arī satiksmes ierobežošanas rīkojumi. Šādā gadījumā rīkojums noteic lietas tiesisko stāvokli, bet tā adresāta elements netieši izpaužas tādējādi, ka lietu tiesiskais stāvoklis pamatojas uz fizisko personu tiesībām un pienākumiem.⁷

Likuma „Par autoceļiem” 1.panta otrā daļa noteic, ka pilsētu ielas ir attiecīgo pašvaldību iestāžu pārziņā, un to uzturēšanas un lietošanas kārtību nosaka šīs iestādes. Savukārt šā likuma 2.panta ceturtnā daļa noteic, ka iela ir transportlīdzekļu satiksmei paredzēta inženierbūve pilsētas teritorijā. Pašvaldību likuma 73.panta pirmā daļa noteic, ka pašvaldības manta (tostarp kustamais un nekustamais īpašums) izmantojama pašvaldības administratīvās teritorijas iedzīvotāju interesēs atbilstoši pašvaldības kompetencei, gan nododot to publiskā lietošanā, gan veidojot iestādes, gan dibinot kapitālsabiedrības vai iegūstot daļību kapitālsabiedrībās. Tādējādi pašvaldības ielai, kuru bez īpašas atļaujas var izmantot neierobežota sabiedrības daļa, ir publiskas lietas statuss.⁸

2016.gada 19.janvāra Ministru Kabineta noteikumi Nr.42 “Kārtība, kādā aizliedzama vai ierobežojama satiksme” nosaka, kārtību, kādā aizliedz vai ierobežo satiksmi uz valsts autoceļiem un pašvaldību autoceļiem un ielām konkrētos gadījumos uz laiku. Ceļa zīmju uzlikšana, kā šajā gadījumā, nav satiksmes ierobežošana, bet gan satiksmes organizācija.

Ceļa zīmes kā satiksmes organizācijas tehnisko līdzekļu izvietojumu gan ierosina, gan pēc saskaņojuma saņemšanas veic nekustamā īpašuma īpašnieks vai persona, kurai tas nodots pārvaldījumā.

Administratīvā procesa likuma 70.panta pirmā daļa noteic, ja ārējā normatīvajā aktā vai pašā administratīvajā aktā nav noteikts citādi, administratīvais akts stājas spēkā ar brīdi, kad tas paziņots adresātam.

Tātad vispārīgi administratīvā akta spēkā stāšanās ir saistīta ar tā paziņošanu. Paziņošanas jēga slēpjas administratīvā akta darbības ietekmē uz ārpusi. Juridiskajā literatūrā tiek norādīts, ka pirms paziņošanas pastāv tas, kas vēlāk kļūst par administratīvo aktu, taču tas vēl nav administratīvais akts, bet gan tikai iestādes iekšējs nesaistošs lēmums. Katrā ziņā, iestādei, kas izdod administratīvo aktu, šis akts ir jāpaziņo. Paziņošana ir notikusi tad, ja to zina un ir gribējusi paziņot attiecīgā iestāde. Ja potenciālais administratīvā akta adresāts par viņu skarošu kādas iestādes lēmumu uzzina nejauši, tas netiek uzskatīts par šā lēmuma paziņošanu.⁹

⁵ Augstākās tiesas Senāta 2014.gada 21.augusta lēmuma lietā Nr.SKA-1029/2014 6.punkts

⁶ Augstākās tiesas Senāta 2008.gada 7.marta lēmuma lietā Nr.SKA213/2008 7.punkts

⁷ sk. F.J.Paine. *Vācijas vispārīgās administratīvās tiesības (ceturtais pārstrādātais izdevums). Vācijas Administratīvā procesa likums. –Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2002, 125.-126.lpp*

⁸ turpat 415.lpp.

⁹ sk. turpat, 156.-157.lpp.

Tiesības un pienākumus jeb autoceļa lietošanas kārtību (aizliegumus, norādījumus u.tml.), kas personai ir saistoša attiecīgajā ceļa posmā, parasti persona uzzina tieši no izvietotajām ceļa zīmēm, nevis no atsevišķi noformēta dokumenta par to izvietojumu.

Tādējādi secināms, ka ar komisijas 2024.gada 11.aprīļa lēmumu Nr.3 (prot. Nr.4), 2024.gada 11.maija lēmumu Nr.7 un 2024.gada 16.maija lēmumu Nr.4 satiksmes regulējums neizslēdza iespēju iesniedzējam un citiem satiksmes dalībniekiem piekļūvi Rīgas ielai un vecpilsētai, kā piemēram, Rīgas ielai var piekļūt braucot virzienā no Lielās Katrīnas ielas, Vienības laukuma un Vaļņu ielas. Bet atkārti izskatot jautājumu komisija secināja, ka nepieciešams veikt papildus satiksmes monitoringu līdz 2024.gada 1.oktobrim, lai konstatētu satiksmes plūsmas organizācijas ierobežojumu lietderību. Līdz ar ko komisija ar 2024.gada 25.jūnija lēmumu Nr.1 (prot. Nr.7) "Par labā pagrieziena aizlieguma atcelšanu Rīgas ielā krustojumā ar Gaujas ielu, Cēsīs" otro punktu, ar kuru nolemts uzstādīt Piebalgas ielas krustojumā ar Vaļņu ielu rīkojuma zīmi Nr.402 "Braukt pa labi", atcelšanu", pilnībā apmierināja iesniedzēja prasījumu un pretēji iesniedzēja apgalvojumiem, ka nav ņemti vērā lietderības apsvērumi, nolēma padziļināti izpētīt transporta plūsmas veidus un intensitāti.

Saskaņā ar APL 81.panta otro daļu augstāka iestāde ar savu lēmumu var:

- 1) atstāt administratīvo aktu negrozītu;
- 2) atcelt administratīvo aktu;
- 3) atcelt administratīvo aktu kādā daļā;
- 4) izdot satura ziņā citādu administratīvo aktu;
- 5) konstatēt, vai administratīvais akts, kurš jau zaudējis spēku (APL 82.pants), ir bijis tiesisks vai prettiesisks.

Tādējādi dome konstatē, ka komisijas 2024.gada 11.aprīļa lēmums Nr.3 (prot. Nr.4), 2024.gada 11.maija lēmums Nr.7 un 2024.gada 16.maija lēmums Nr.4 ir zaudējis spēku, bet ir bijis tiesisks. Savukārt komisijas 2024.gada 25.jūnija lēmums Nr.1 (prot. Nr.7) ir tiesisks un atstājams negrozīts.

Iesniedzēja lūdz domi veikt kontroli par komisijas darbu un pieņemtajiem administratīvajiem aktiem atbilstoši Valsts pārvaldes iekārtas likuma 65., 66., un 67.pantam.

Ņemot vērā, ka dome ir pārbaudījusi komisijas administratīvos aktus, t.sk., veikusi no lietderības un tiesiskuma izvērtējumu, tā nav konstatējusi komisijas un domes Uzņēmējdarbības un attīstības komitejas darbību, kas neatbilst tiesību normām.

Dome attiecībā uz iesniegumā norādīto 7.prasījumu nekonstatē pārkāpumus, jo domes priekšsēdētāja 2024.gada 4.jūlijā sniegtā atbilde Nr.6.2.-7/2024/2622, neatbilst administratīvā akta pazīmēm. Minētajā atbildes vēstulē sniegts skaidrojums par administratīvā akta apstrīdēšanas iesniegumā norādīto prasījumu būtību.

Pašvaldība ar 2024.gada 28.augusta vēstuli Nr.6.2-4/2024 "Par procesuālā termiņa pagarināšanu" iesniedzējas iesnieguma izskatīšanas termiņš tika pagarināts līdz 2024.gada 15.oktobrim.

Pašvaldība atbilstoši Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 62.panta pirmajai daļai ir uzaicinājusi iesniedzēju pārstāvi izteikt savu viedokli un apsvērumus par iesniegumā norādītajiem prasījumiem. Iesniedzējs sniegt savu viedokli tika uzaicināts uz domes sēdi (turpmāk – komiteja) sēdi 2024.gada 10.oktobrī.

Izvērtējot iesniedzēja norādītos faktiskos apstākļus, domes rīcībā esošos faktiskos apstākļus un dokumentus un ņemot vērā minētos faktiskos apstākļus un tiesiskos apsvērumus un pamatojoties uz Pašvaldību likuma 10.panta pirmās daļas 21.punktu, Administratīvā procesa likuma 51. un 81.panta pirmo daļu un otrās daļas 1. un 5.punktu, Cēsu novada Uzņēmējdarbības un attīstības komisijas 19.09.2024. atzinumu (protokols Nr.10), Cēsu novada dome nolemj:

1. **apmierināt** iesniedzēja prasījumu turpināt administratīvo procesu;
2. **atzīt par tiesiskiem** šādus spēku zaudējušus Cēsu novada Satiksmes drošības komisijas lēmumus:
 - 2.1. 2024.gada 11.aprīļa Nr.3 (prot. Nr.4) "Par labā pagrieziena aizlieguma atcelšanu Rīgas ielā krustojumā ar Gaujas ielu, Cēsīs" otrā punkta atcelšanu – uzstādīt Piebalgas ielā krustojumā ar Vaļņu ielu rīkojuma zīmi Nr.402 "Braukt pa labi";

- 2.2. 2024.gada 11.maija Nr.7 "Par transporta plūsmas samazināšanu Rīgas ielā posmā no Kases ielas līdz Gaujas ielai, aizliedzot labo pagriezienu Gaujas un Rīgas ielas krustojumā";
- 2.3. 2024.gada 16.maija Nr.4 "SIA "Felisha" iesnieguma izskatīšana par SDK 11.04.2024. pieņemtā lēmuma "Par labā pagrieziena aizlieguma atcelšanu Rīgas ielā krustojumā ar Gaujas ielu, Cēsīs" otro punktu, ar kuru nolemts uzstādīt Piebalgas ielas krustojumā ar Vaļņu ielu rīkojuma zīmi Nr.402"Braukt pa labi", atcelšanu";
3. **atzīt par tiesisku un atstāt negrozītu** 2024.gada 25.jūnija Nr.1 (prot. Nr.7) "Par labā pagrieziena aizlieguma atcelšanu Rīgas ielā krustojumā ar Gaujas ielu, Cēsīs" otro punktu, ar kuru nolemts uzstādīt Piebalgas ielas krustojumā ar Vaļņu ielu rīkojuma zīmi Nr.402"Braukt pa labi", atcelšanu";
4. **atzīt par tiesisku** Cēsu novada Satiksmes drošības komisijas un Cēsu novada domes Uzņēmējdarbības un attīstības komitejas rīcību;
5. **atstāt bez izskatīšanas iesniedzējas prasījumus:**
- 5.1. izskatīt apstrīdēšanas iesnieguma 3.3.punktu un uzdot pašvaldības atbildīgajām amatpersonām nodrošināt, lai Cēsu novada pašvaldības mājas lapā būtu publicēti pašvaldības komisiju nolikumi, regulāri tiktu publicēti komisiju sēžu grafiki, sēdēs izskatāmie jautājumi un pieņemtie lēmumi;
- 5.2. izskatīt apstrīdēšanas iesnieguma 3.4.punktu un, ja dome uzskata, ka esošajos ekonomiskajos, sociālajos un politiskos apstākļos ir jāaktualizē jautājums par vecpilsētas sasniedzamību un satiksmes organizāciju, tad lūdzam par šajā sakarā jebkuras personas iniciētu ierosinājumu rīkot sabiedrisko apspriešanu un jebkuru lēmumu, kas saistīts ar vecpilsētas attīstību, pieņemt atbilstoši sabiedrības interesēm, nevis atbilstoši dažu pašvaldības amatpersonu ambīcijām;
- 5.3. konstatēt, vai 2024.gada 19.jūnija iesniedzēja iesniegums par apstrīdētā SDK lēmuma negatīvo ietekmi uz Rīgas ielā darbojošos uzņēmumu uzņēmējdarbību un 2024.gada 21.jūnija I.Ledaunieces iesniegums ir klasificēti un reģistrēti kā ierobežotas pieejamības informācijas saturoši dokumenti un, ja tas konstatēts, tad atzīt, ka tas ir noticis prettiesiski;
- 5.4. izvērtēt un dot atzinumu par administratīvajā procesā iesaistīto amatpersonu A.Abramova un V.Tirzmaļa attieksmi pret iesniedzēju pārstāvjiem un pārkāpumu konstatēšanas gadījumā amatpersonas saukt pie atbildības;
- 5.5. domes priekšsēdētājam J.Rozenbergam sniegt atbildes uz 2024.gada 21.jūnija iesniegumā uzdotajiem jautājumiem;
- 5.6. deputātiem G. Grosbergam, I.Putniņam, J.Žagaram I.Suijai –Markovai sniegt rakstiskas atbildes uz 2024.gada 18.jūnija tikšanās laikā iesniegtajiem jautājumiem, uz kuriem netika atbildēts sanāksmes laikā.
6. Kontroli par lēmuma izpildi veikt Cēsu novada pašvaldības izpilddirektora p.i. B.Eglītei.

Domes lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā Valmieras tiesu namā Voldemāra Baloža ielā 13a, Valmiera, LV-4201, viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas.

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 70.panta pirmo un otro daļu administratīvais akts (lēmums) stājas spēkā ar brīdi, kad paziņots adresātam. Administratīvo aktu paziņo adresātam atbilstoši Paziņošanas likumam. Ja pa pastu sūta adresātam nelabvēlīgu administratīvo aktu, to noformē kā ierakstītu pasta sūtījumu. Saskaņā ar Paziņošanas likuma 8.panta trešo daļu dokuments, kas paziņots kā ierakstīts pasta sūtījums, uzskatāms par paziņotu septītajā dienā pēc tā nodošanas pastā.

Sagatavoja: V.Tirzmalis
V.Kalandārovs